

Notitie Randvoorwaarden Penvoerderschap OPG

Jacco Pekelder, 3 juni 2025

Per 1 januari 2027 gaat de Onderzoeksschool Politieke Geschiedenis (OPG) van de huidige penvoerder Huygens Instituut KNAW over naar een nieuwe penvoerende faculteit.

- De keuze ligt bij het OPG-bestuur, maar het Disciplineoverleg Letteren en Geesteswetenschappen (DLG: de verzamelde decanen van de relevante faculteiten) dient vroegtijdig op de hoogte te worden gebracht en kan om advies worden gevraagd. Het DLG is richting het ministerie van OCW eindverantwoordelijk voor de onderzoeksscholen en beheert de budgetten.
- De wetenschappelijk directeur van de OPG begeleidt het keuzeproces.

Structuur:

- OPG-Bestuur:
 - Voorzitter dr. Marijke van Faassen (Huygens Instituut KNAW), en verder bestaande uit stemhebbende vertegenwoordigers van de relevante Nederlandse faculteiten (afvaardigingen van de politiek-historici aldaar) en geaffilieerde vertegenwoordigers van enkele relevante buitenlandse universiteiten.
- Personeel c.q. dagelijks bestuur:
 - Wetenschappelijk directeur prof. dr. Jacco Pekelder (Universität Münster, 0,1 fte), bijgestaan door onderwijsdirecteur prof. dr. Carla Hoetink (RUG, 0,1 fte) en coördinator dr. Lotte van Hasselt (Huygens, 0,6 fte). Bureauassistentie: Caroline van der Vliet (Huygens, 0,2 fte, 0,1 fte betaald door Huygens).
 - NB: Het DLG streeft naar een nieuwe, uniforme personele structuur:
 - Wetenschappelijk directeur, 0,2 fte:
 - Wetenschappelijk stafid (HL, UHD) van penvoerende faculteit, compensatie op schaal 11 uit OPG-budget.
 - Coördinator, 0,6 fte:
 - Gepromoveerd historica/us, schaal 10 uit OPG-budget.
 - Bureauassistentie, naar behoefte en vermogen.
 - Studentassistentie, naar behoefte en vermogen.

Juridische basis:

- Gemeenschappelijke Regeling (GR):
 - De basis voor het werk van een onderzoeksschool is geregeld in een contract tussen het DLG en het Bestuur, betiteld als 'Gemeenschappelijke Regeling'.
 - Hierin staan taken en financiële voorwaarden beschreven.
 - De GR geldt in principe voor vijf jaar en wordt op initiatief van het DLG hernieuwd. Momenteel tekent zich een beleidswijziging van het DLG af, volgens welke bij de nieuwe GR vanaf 2027 van een periode van 10 jaar wordt uitgegaan (initieel 5 jaar, met stilzwijgende verlenging voor nog eens 5 jaar).
 - De OPG en andere onderzoeksscholen vergaderen met elkaar binnen het LOGOS (Landelijk Overleg Geesteswetenschappelijke Onderzoeksscholen). De voorzitter en secretaris van LOGOS voeren regulier overleg met het DLG. Incidenteel is er direct contact OPG-DLG.
- Samenwerkingsovereenkomst:
 - De relatie OPG-penvoerder wordt geregeld in een samenwerkingsovereenkomst (naar een DLG-model).

Financiële basis:

In 2024 had OPG een *totaalbudget van ca. € 84.000:*

1. Via het DLG: twee inkomstenbronnen, vastgesteld voor de langere termijn, bestemd voor de bureaunkosten, *samen € 55.000 p/a*:
 - FOPOG-gelden¹: € 39.200 p/a
 - Duurzame GW²: € 15.950 p/a
2. Via de deelnemers (dus vraagafhankelijk!), bestemd voor de bekostiging van de onderwijsprogramma's, *samen € 26.000 p/a (in 2024)*:
 - RMA-studenten: € 14.000 p/a (1000 euro per nieuwe student)
 - Promovendi: € 12.000 p/a (1000 euro per nieuwe promovenda/us)
3. Via de deelnemende, niet DLG-instituten, € 3000 p/a (alleen Universiteit Antwerpen).

Taken van de penvoerder:

- Personeel: aanstelling wetenschappelijk directeur (al in dienst), coördinator (en evt. bureau-assistentie), salarisadministratie, (sociale) verzekeringen.
- Financieel: financieel beheer, inclusief betalingsverkeer (w.o. naast salarissen e.d. vrij veel incidentele kosten voor ruimtes en eten/drinken, declaraties van reis- en verblijfkosten van sprekers e.a. en incasso (jaar)bijdragen deelnemende RMA/PhD'ers.
- Huisvesting bureau: 3-4 werkaccounts met digitale rechten, gebruik post en telefoon.
 - OPG: Huygens financierde 0,1 fte bureauassistentie.

Tijdsplan, vanuit OPG-bestuur gedacht:

- April/mei 2025: Uitvraag onder de bestuursleden
- Juni 2025: Uitsturen Notitie Randvoorwaarden aan geïnteresseerden e.a.
- Juni-Augustus 2025: Informatie-uitwisseling OPG-geïnteresseerden
- September 2025: Indienen Kandidatuur door geïnteresseerden middels:
 - Voorstel voor invulling van bovengenoemde taken; en
 - Visie-notitie op de aansluiting van de kandidaat-penvoerder op de taken en ambities van de OPG ten aanzien van haar twee taken (zie op te vragen bijlagen).
- Oktober 2025-december 2025: Maken keuze nieuwe penvoerder
- Februari 2026: Gesprek bestuur/directie met de te benoemen nieuwe directeur (c.q. directie), liefst ook in aanwezigheid van de decaan van de nieuwe penvoerende faculteit, over de stappen die moeten worden gezet voor de overdracht. Alle belangrijke informatie over de staat van de onderzoeksschool moet dan worden gedeeld.
- In het laatste jaar worden alle majeure beslissingen rond de school genomen in samenspraak met de nieuwe directeur.
- Juli 2026: Start proces van de regeling personele bezetting.
- Oktober 2026: Overleg tussen bureau, financiële administratie nieuwe penvoerder en financiële administratie oude penvoerder.
- Oktober 2026: Plan van aanpak voor fysieke verhuizing.

Verwijzing:

[Kennisbank Onderzoekscholen](#)

Bijlagen³:

- Gemeenschappelijke Regeling DLG-OPG
- Samenwerkingsovereenkomst OPG-Huygens
- OPG-Zelfevaluatie 2017-2023
- OPG-Jaarverslag 2024

¹ Fonds Penvoerdergelden Onderzoekscholen Geesteswetenschappen (FOPOG).

² Dit zijn middelen uit het programma Duurzame Geesteswetenschappen voor het RMA-onderwijsprogramma.

³ Op te vragen bij dr. Lotte van Hasselt, via: bureau@onderzoekschoolpolitiekegeschiedenis.nl.